

TEIN4citizens – Engaging civil society in cross-border regions for the future of Europe

Mobilitat, medi ambient, cultura, identitat i multilingüisme. Sense fronteres a Europa?

Juntament amb l'Eurodistricte d'Estrasburg-Ortenau, l'Euro-Institut va organitzar del 13 al 22 d'abril de 2021 vuit tallers en línia i una taula rodona sobre la frontera francoalemanya, en els quals més de 130 ciutadans van debatre les seves idees i desitjos per al futur d'Europa juntament amb representants de la política local, les institucions de la UE i altres regions frontereres. Es va centrar en quatre temes: mobilitat, medi ambient, cultura, multilingüisme i identitat. Les expectatives es van formular no sols per als responsables polítics de la regió de l'Alt Rin, sinó també per als de l'àmbit europeu.

En el context de la pandèmia del Coronavirus, que va afectar la població de la regió de l'Alt Rin, especialment a causa del tancament de les fronteres en la primavera de 2020, molts participants van expressar el desig que s'incrementi la cooperació transfronterera i europea i l'esperança que les propostes desenvolupades durant l'esdeveniment donin un nou impuls als projectes transfronterers per a fer realitat una Europa de fronteres obertes.

1. El futur de la cooperació transfronterera local

Com en altres regions frontereres, la vida quotidiana de molts ciutadans de la regió de l'Alt Rin té una dimensió transfronterera. Com això no sempre és possible sense obstacles i restriccions, els participants van formular una sèrie d'idees i expectatives per a promoure la cooperació transfronterera a l'Alt Rin.

La llengua o el **multilingüisme** conformen la pròpia identitat i són la clau de la comunicació en una regió interconnectada a través de les fronteres. Els participants van coincidir en el fet que l'aprenentatge d'idiomes s'ha de promoure des d'una edat primerenca, també fora de l'escola (per exemple, a través d'iniciatives de la societat civil que donin als ciutadans, les escoles i les ciutats l'oportunitat de reunir-se i crear xarxes). A més, la formació dels professors i el reconeixement dels seus títols universitaris és molt important per a fomentar la mobilitat del personal als països veïns i oferir així als alumnes l'oportunitat de rebre classes de parlants nadius.

*“M'agradaria que
aprenguéssim altres idiomes
des d'una edat primerenca, és
a dir, a través de molts
intercanvis.”*

La **cultura** transfronterera es nodreix d'una oferta cultural diversa per a totes les edats, per la qual cosa és essencial una millor interconnexió dels actors a banda i banda de la frontera. Per a facilitar l'accés a l'oferta, cal millorar la informació, per exemple mitjançant un calendari cultural transfronterer.

La **mobilitat** afavoreix el creixement conjunt d'una regió transfronterera. Així, una de les prioritats expressades pels ciutadans fou la millora dels serveis de transport públic transfronterer. Aquests serveis no sols haurien d'incloure una millora de la freqüència, sinó també un sistema de tarifes comuna per a facilitar la compra de bitllets. Això podria aconseguir-se, entre altres opcions, mitjançant una aplicació de mobilitat transfronterera. També es va posar l'accent en un major desenvolupament de les opcions de transport alternatives, especialment la bicicleta i l'ús de les vies navegables.

Els participants van reconèixer que la **protecció del medi ambient** és un camp d'acció transfronterer, i les expectatives es van centrar en particular en la millora de la qualitat de l'aire i el reconeixement transfronterer dels distintius mediambientals. Els ciutadans també esperaven l'ajuda del nivell local en l'àmbit de la protecció de les aigües subterrànies i la producció d'energia respectuosa amb el medi ambient.

2. Idees i propostes per al futur d'Europa

Els ciutadans de la regió fronterera experimenten sovint els efectes de la construcció i la creixent integració de la Unió Europea de forma molt concreta en la seva vida quotidiana. Aquí es perceben especialment les oportunitats, però també els reptes resultants. Per això, en els tallers en línia també es van debatre idees i opinions per al futur desenvolupament d'Europa.

Per a aplicar plenament el principi del **multilingüisme**, que es considera el nucli de la identitat europea, els participants van demanar que la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries s'apliqui plenament en tots els Estats membres de la UE. A més, es va debatre diverses vegades la idea d'una plataforma audiovisual europea i multilingüe que permeti veure pel·lícules i sèries en la llengua original i amb subtítols en totes les altres llengües europees. Els intercanvis i trobades també exerceixen un paper important en el foment del multilingüisme; una idea seria introduir un programa similar a Erasmus+ per a totes les edats i grups professionals.

“Hi ha molt de finançament europeu, però a vegades no es coneix ni és accessible. Els programes de finançament haurien de ser més visibles i accessibles perquè s'adaptin a les associacions.”

L'accés als **esdeveniments culturals** també exerceix un paper important a nivell europeu per a promoure un patrimoni cultural europeu comú. Per a ampliar aquesta oferta, és fonamental comptar amb un finançament segur. Els participants van exigir que les institucions europees no sols facilitin l'accés al

finançament, especialment per a les institucions més petites, sinó que també proporcionin més suport per a reforçar el compromís d'artistes, actors i altres professionals de la cultura en projectes conjunts.

Per a garantir la lliure circulació de persones com una de les quatre llibertats fonamentals de la UE i una **mobilitat** sense obstacles, en el futur serà necessària una major coordinació entre els Estats membres de la UE, especialment en situacions de pandèmia. Però les connexions de transport ràpides, eficients, fàcils d'usar i barates també són importants anés dels temps de crisi. Segons els participants, això podria aconseguir-se, entre altres coses, introduint el ECBM en la legislació europea. La connexió de les zones rurals a aquesta infraestructura i els sistemes de bitllets comuns també es van esmentar com a temes importants.

Les idees debatudes pels participants en l'àmbit del **medi ambient** apunten a una harmonització i enduriment de les normes europees en matèria de contaminació de l'aire i l'aigua. Un medi ambient sa ha de contribuir al benestar de tots els ciutadans de la UE, per la qual cosa el desig de reduir els envasos de plàstic i la prohibició de l'ús del glifosato van ser també temes de debat.

“Necessitem una visió comuna europea del planeta, ja sigui l'energia nuclear, les indústries contaminants o les centrals de carbó.”

Anexo: Programa de los eventos en línea Estrasburgo/Kehl 13.- 22.04.2021

13.04.2021	<p>Multilingüisme i identitat</p> <p><i>Quin paper té el multilingüisme en la identitat regional, nacional i europea? Com ha de fomentar-se el multilingüisme?</i></p> <p>Marta Kmet, Pedagogical Centre for Polish Minority Schools in Český Těšín, Czech Republic Jordi Cicres, Universitat de Girona, Espanya</p>
14.04.2021	<p>Cultura</p> <p><i>Què és la cultura transfronterera i europea? Com es pot fer costat als projectes i actors culturals?</i></p> <p>Virginie Soulier, Universitat de Perpinyà Via Domitia, França Marek Olszewski, Olza association, Poland & Hynek Böhm, Euroschola, República Txeca</p>
15.04.2021	<p>Mobilitat</p> <p><i>Com es pot reforçar la mobilitat transfronterera orientada a les necessitats dels usuaris? Com es pot promoure la mobilitat sostenible?</i></p> <p>Peter Ulrich, Leibniz-Institut für Raumbezogene Sozialforschung, Alemanya Martine Camiade, Institut d'Estudis Catalans, Espanya</p>
16.04.2021	<p>Medi ambient</p> <p><i>Com han d'abordar-se els principals problemes mediambientals a les regions frontereres? Com s'ha de continuar pensant en la protecció del medi ambient a través de les fronteres i a nivell europeu?</i></p> <p>Loic Delhuvette, Eurométropole de Lille, França Martin Unfried, ITEM/Maastricht University, Països Baixos</p>
22.04.2021	<p>Taula Rodona</p> <p><i>Presentació i debat dels resultats del taller en línia</i></p> <p>Anne Sander, Parlament Europeu, Estrasburg Nathalie Verschelde, Comissió Europea, DG Regional and Urban Policy, Brussel·les Frank Scherer, Landrat Ortenaukreis i president de la ED Estrasburg-Ortenau Jeanne Barseghian, Alcaldessa de la ciutat d'Estrasburg i Vicepresidenta de l'Eurodistricte Estrasburg-Ortenau Joshua Frey, Membre del parlament regional de Baden-Württemberg, Vicepresident de la Oberrheinrats i l'Euro-Institut Anthony Soares, Centre for Cross Border Studies, Irlanda del Nord Thomas Richomme, estudiant, Sciences Po Estrasburg</p>

Per a més informació:

<http://www.transfrontier.eu/tein4citizens/>

@TEIN4Citizens